

Садржај

Миодраг Ђукић - [Чудан стриц](#) - комедија у два чина

Нова драма Миодрага Ђукића *Чудан стриц* написана је као црнотуморна комедија с повременим гротескним деловима. Миодраг Ђукић нас сваким новим драмским текстом изненађује и охрабрује, јер шири простор истраживања патологије насиља, налазећи увек нови и другачији угао посматрања људских слабости и опачина које из њих производе. У комаду *Чудан стриц* који се развија поступно, дијалогски конзистентно, писац нам лагано сервира потребне информације да бисмо, изграђујући слику о необичној породици, истовремено у тој слици препознали метафору друштва које није свесно својих потреба, могућности ни начина да их стекне. Чак ће једна личност изрећи – као неку врсту формуле – становиште које се налази у драми: „Не знате ни ко сте, ни шта сте, ни кога, ни шта очекујете од свога живота“. Али ако не знају те основне ствари, Ђукићеве јунаци манијакално, без устезања и размишљања, изражавају спремност да тлаче, малтретирају и, разуме се, убију свакога ко им се испречи на путу. Није уопште важно да ли је пут отворен, па чак ни да ли га уопште има. Носиоци таквог активитета су људи средњих година, брачни пар Влајко и жена му Флора, чиме се додатно подвлачи трагичност статуса њихове генерације, јер за другачије и боље не знају, а и оно што евентуално знају преузето је, барем у Влајковом

случају, из тривијалних туристичких бедекера. Али, овде Ђукић отвара и друго, важније питање: ако су потомци такви, за њихово понашање, одуство морала и бестијалност криви су преци који су им били родитељи и учитељи ...

[>>> види поговор](#)

Благоје Јастребић - [Боравак у обичној соби против драме](#)

У рукописној оставштини трагично преминулог Благоја Јастребића нађено је пет драмских текстова. За живота Јастребић је стекао име есејисте и књижевног историчара, а објавио је и више прозних радова за које је награђиван. Отуда представља изненађење за његове познанике, да се Благоје Јастребић бавио и писањем драма. Његово драмско дело ће тек бити предмет проучавања; једна од тих драма је и Обична соба. Сасвим је извесно да је аутор драму написао бавећи се студирањем авангардне драме. У претпостављено време настанка *Обичне собе* – а то су седамдесете године – авангардна драма код нас је тек стицала присталице. Подсетимо се да је Антологију авангардне драме Слободан Селенић објавио 1964. године, из чега се може закључити да је овај нови драмски облик тек наредних година доспевао до читалаца, а ређе до позоришних сцена. Верујем да је и Благоја Јастребића на истраживање могућности изражавања у форми антидраме подстакло читалачко али и гледалачко искуство, тако да је његов позоришни комад један облик утврђивања вредности и оперативности и у исти мах и демонтирања принципа на којима се гради антидрама. Обична соба започиње као сваки конвенционалан позоришни комад дијалогом који не казује више од примарног

значења. Али, Јастребић постепено помера тежиште драме са реалистичког сценског израза на подручје теоријске расправе о антидрами, њеним композиционим принципима, њеном мисаоном смеру као и њеним драматуршким особеностима...

[>>> види поговор](#)

Миодраг Илић - [Валцер поручника Нидригена](#)

Драма Миодрага Илића *Валцер поручника Нидригена*, писана математички прецизно а полемичарски жустро, припада кругу “драма идеја” како се некада говорило. Илићев драмски јунак, поручник императорске војске, талентовани лекар, у једном тренутку супротставља се ефемерној официрској обавези, да полаже испит из играња валцера. Док он у валцеру види тричарију која официра неће начинити способнијим у војној вештини, његови претпостављени – које одликује војничка крутост али и глупост – у Нидригеновом одбијању да одигра валцер виде побуну против поретка, дакле, велеиздају. Поручник Нидриген, одбијајући да се повинује прописима армаде, реметилачки је фактор војске која је – као и све војске на свету – начињена од правила која примењују бирократизовани официри и подофицири. Отуда Нидриген мора да пређе тегобан пут којим га кажњава војна номенклатура, пут са извесним завршетком – Нидригеновом смрћу. Да би сачувао самопоштовање и одбранио начела разума и војничке части, Нидриген мора да остаје постојан у одбрани става по цену да уништи војничку каријеру али и личну срећу... [>>> види поговор](#)

Миладин Шеварлић - [Мала српска комедија](#)

Миладин Шеварлић у *Малој српској комедији* истражује механизам којим се, у оквиру једне политичке странке, доспева на челну позицију. Миладин Шеварлић смешта збивање комедије у српску варошицу у којој свако свакога познаје; у таквој средини није могуће опстати на челу државног предузећа или институције уколико се не припада партији која је на власти. Тако су и Шеварлићеви јунаци, Вукобрат и Сава, локални моћници – припадници исте странке – и деле власт. Пошетња у њиховим односима настаје када у варошицу стиже Хлестаков по имену Оцокољић, који припрема кадрове странке за изборе и, разуме се, од њих наплаћује рекет. Оцокољић, дакле, обећава посланичко место и Сави и Вукобрату и од њих узима знатне суме новца; Вукобрат и Сава, понесени идејом о народном посланику, започињу узајамно сплеткарење и денунцирање, призивајући у помоћ корумпиране новинаре локалних медија...

[>>> види поговор](#)

Горан Ибрајтер - [Карданус](#)

Горан Ибрајтер у комаду *Карданус* описује неприлагођеног човека; можда квалификатив неприлагођени није баш најпрецизнији, али барем приближно говори о личности која је била саздана од противречности и чије је понашање најчешће изазивало осуду јавности. Искуство нам вели да увек и свуда има неприлагођених особа, па се ипак о њима не пишу драме и романи. Шта је подстакло Горана Ибрајтера да се позабави животом Ђиролама Кардана из XVI века? Сва је прилика да је Ибрајтера освојила прагматична аморалност која је била Карданов начин живота. Пратећи Карданову биографију, Горан Ибрајтер налази мноштво детаља којима умешно илуструје одсуство свих моралних норми у Кардановом делању. Овога принципа Кардано се не одриче никада, иако је спреман да се одрекне свих уверења, убеђења, навика, обавеза, породице и свега другог. Овај далеки претеча Брехтовог Бала - лекар, астролог, хиромант, филозоф, математичар и шта све не – у Ибрајтеровом комаду постаје образац за прагматично чињење; ... [>>> види поговор](#)

Иван Панић - [Трешњин цвет](#) - светао портрет једног Србина

Овога пута Иван Панић, користећи архаичан језик и специфичан стил саопштавања сценских решења у дидаскалијама, ствара причу о заветном аманету који обавезује Јаћима Јотића да начини трешњев топ. Топ, разуме се, симболизује посвећеност српске војске и њена јунаштва у Првом светском рату, па је Јаћимово грађење топа један облик посвете или поштовања најсветлијих слободарских традиција српског националног бића. Ђед Живојин, солунски ратник, одавно упокојен, налаже Јаћиму да начини топ. Проблем који проистиче из Панићевог комада није, међутим, везан за Јаћимов однос према епској традицији, гуслама које опевавају јунаштва српских подвижника или националној амблематици; тај проблем бисмо могли дефинисати као питање – како се понашати данас, такви какви јесмо, с историјом и традицијом као вековним миразом – у сусрету са новим светским поретком оличеним у профиту зарад кога се мењају и традиција и реалгија и патријархалне вредности? Да ли продати веру за вечеру? ... [>>>](#)
[ВИДИ ПОГОВОР](#)

Радомир Путник - [Поговор](#)

-- о о О о о --

Едиција Савремена српска драма КЊИГА 35

Издавачи: УДРУЖЕЊЕ ДРАМСКИХ ПИСАЦА СРБИЈЕ, 11000 Београд, Господар Јевремова 19 и ПОЗОРИШТЕ “МОДЕРНА ГАРАЖА”, Мајке Јевросиме 30

www.drama.org.rs

udraps@gmail.com

За издаваче: Миодраг Ђукић и Братислав Петковић

Одговорни уредник, Миодраг Ђукић

Главни уредник, Момчило Ковачевић

Извршни уредник, Недељко Бодирога

Редакција: Миладин Шеварлић, Бошко Сувајцић, Снежана Кутрички, Милан Миња Обрадовић, др Едуард Дајч, Радомир Путник

Коректура - Редакција

Ликовно и техничко решење, Ново Чогурић

Припрема за штампу, Светозар Станкић

Штампа и повез: "ГРАФОРЕКЛАМ", Параћин

Штампање завршено децембра 2008.

Тираж: 300 примерака